

تمرین‌های برنامه‌نویسی درس اصول طراحی کامپایلر

تمرین‌های اختیاری

جستجو برای میانه، کوتاه‌تر. برنامه‌ای در کد میانی تسلنگ (TSIR) پیاده‌سازی کنید که میانه‌ی یازده عدد را محاسبه نماید. تلاش کنید تعداد دستورات این برنامه کمینه شود. این تمرین تا تاریخ ۹۸/۷/۱ قابل انجام است.

کد میانی تسلنگ و دنیای واقعی. برنامه‌ای بنویسید که کد میانی تسلنگ (TSIR) را به کد اسambilی معماری X86 یا ARM تبدیل کند. باید به ازای هر تابع در کد میانی، تابعی در کد اسambilی ایجاد شود و رجیسترهای TSIR روی پشتۀ قرار گیرند. این تمرین تا تاریخ ۹۸/۷/۲۲ قابل انجام است و برای سه نفر اول (یا گروه دو نفره) حدود یک نمره دارد.

دربای روابط ریاضی. برنامه‌ای بنویسید که عبارت‌های ریاضی به شکل لاتک (پیوند) را در ورودی نیتراف به شکل عبارت‌های ریاضی Eqn تبدیل کند. برای نمونه، عبارت « $a^{\frac{b}{c}}$ » با « $\frac{b}{a^c}$ » جایگزین می‌شود. لازم است ابتدا نیتراف را نصب کنید (پیوند). این تمرین تا تاریخ ۹۸/۸/۱۳ قابل انجام است و برای سه نفر اول (یا گروه دو نفره) حدود یک و نیم نمره دارد. با کامل کردن و آزمایش بیشتر می‌توانید کارتان را برای درس پژوهشی کارشناسی (پژوهشی نهایی دوره‌ی کارشناسی) نیز ارائه دهید.

دسته‌ی شصت و چهارتایی برای نیتسی‌سی. هدف این تمرین، تولید کد MIPS یا ARM64 برای کامپایلر NEATCC (پیوند) است. برای اطلاعات بیشتر در مورد نیتسی‌سی، فایل معرفی آن (پیوند) را بخوانید. این تمرین تا تاریخ ۹۸/۸/۲۰ قابل انجام است و برای سه نفر اول (یا گروه دو نفره) حدود سه نمره دارد. با کامل کردن و آزمایش بیشتر می‌توانید کارتان را برای درس پژوهشی کارشناسی (پژوهشی نهایی دوره‌ی کارشناسی) نیز ارائه دهید.

کامپایلر تسلنگ: گام اول

در گام اول از تمرین عملی درس طراحی کامپایلر، باید یک تحلیلگر لغوی بنویسید. در این گام باید برنامه‌ای بنویسید که با خواندن یک فایل در زبان تسلنگ از ورودی استاندارد، واژه‌های (Tokens) آن را چاپ کند. برای مثال، کد تسلنگ زیر را در نظر بگیرید:

```
vecsum(A: list): num
{
    local n: num;
    n = (5 + 2);
    return n;
}
```

برای مثال، اگر این قطعه کد به عنوان ورودی داده شود، برنامه‌ی شما باید هر واژه را در یک خط خروجی چاپ نماید:

```
vecsum
(
A
:
list
)
:
num
{
local
n
:
num
;
n
=
(
5
+
2
)
;
return
n
;
}
```

دقت کنید که واژه‌ها ممکن است با فاصله جدا نشده باشند. این تمرین تا تاریخ ۹۸/۸/۱۱ قابل انجام است.

کامپایلر تسلنگ: گام دوم

در گام دوم از تمرین عملی درس طراحی کامپایلر، تحلیل نحوی را انجام می‌دهید. در این گام برنامه‌ای می‌نویسید که با خواندن یک فایل تسلنگ از ورودی استاندارد و تحلیل نحوی آن، پیغام‌هایی را چاپ می‌کند. دقت کنید که تجزیه‌ی برنامه‌ی ورودی الزاماً است و منطق برنامه باید به کمک عملیات مفهومی نوشته شود. در این پیغام‌ها، خطاهای نحوی را گزارش کنید: انتساب مقداری با نوع ناسازگار به یک متغیر (مثل انتساب یک عدد به یک لیست)، انجام عملی ناسازگار روی دو متغیر (مثل جمع دو لیست) و فرستادن مقادیر ناسازگار به یکتابع. برای مثال، فایل زیر را در نظر بگیرید:

```
1  find(A: list, x: num): num
2  {
3      local i: num;
4      local n: num;
5      i = 0;
6      for (n in A) {
7          if (n == x)
8              return i;
9          i = A + 1;
10     }
11     return -1;
12 }
13
14 main(): num
15 {
16     local A: list;
17     local a: num;
18     A = vec(3);
19     A = 5;
20     A[2] = A;
21     A[1] = 8;
22     A = find(A, 5);
23     numprint(find(a, 5));
24     return 0;
25 }
```

برنامه‌ی شما پس از خواندن این فایل باید خطاهای زیر را چاپ نماید.

```
9: incompatible operands!
19: illegal assignment!
22: illegal assignment!
23: illegal parameter!
```

این تمرین تا تاریخ ۹۸/۹/۱۸ قابل انجام است.

کامپایلر تسلنگ: گام سوم

در گام سوم از تمرین عملی درس طراحی کامپایلر، برنامه‌ای می‌نویسید که با خواندن یک فایل تسلنگ از ورودی استاندارد، کد میانی آن را تولید می‌کند. برای نمونه، کد زیر را که در زبان تسلنگ است در نظر بگیرید.

```
sum3(a: num, b: num, c: num) : num
{
    return a + b + c;
}

main(): num
{
    local a: num;
    local b: num;
    local c: num;
    a = numread();
    b = numread();
    c = numread();
    numprint(sum3(a, b, c));
    return 0;
}
```

برنامه‌ی شما پس از خواندن این فایل باید کد میانی تسلنگ را تولید کند. یک خروجی نمونه برای این دوتابع در ادامه نشان داده می‌شود.

```
proc sum3
    add r0, r0, r1
    add r0, r0, r2
    ret

proc main
    call iguret, r3
    call iguret, r1
    call iguret, r2
    call sum3, r3, r1, r2
    call input, r3
    mov r0, 0
    ret
```

- این تمرین تا تاریخ ۱۰/۱۱/۹۸ قابل انجام است. به نکته‌های زیر توجه کنید:
- برای بررسی درستی کد تولید شده، با استفاده از برنامه‌ی **tsvm** کد میانی را اجرا کنید.
  - برای خواندن ورودی و خروجی می‌توانید از توابع داخلی TSIR استفاده کنید.
  - فرض کنید بردارهای تسلنگ با اندازه‌ی n ، یک اشاره‌گر به قسمتی از حافظه با اندازه‌ی $1 + n$ عدد هستند. عدد اول طول بردار و سایر عدها محتویات بردار را نشان می‌دهند.

گروه‌های یک نفره لازم نیست برای بردارها کد تولید کنند و می‌توانند فرض کنند در برنامه‌ی ورودی از بردار استفاده نمی‌شود. ■